

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

А. Й. Дерев'янчук

152-мм гаубиця 2С3М
Це дуже просто!
(Вивчаємо за 10 днів)

Навчальний посібник

Рекомендовано вченою радою Сумського державного університету

Суми
Сумський державний університет
2018

УДК 623.421.3(075.8)

Д36

Рецензенти:

І. В. Пасько – кандидат технічних наук, старший науковий співробітник (Науково-дослідний центр ракетних військ і артилерії, м. Суми);

О. М. Дробан – кандидат військових наук, доцент (Академія Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів)

*Рекомендовано до видання
вченою радою Сумського державного університету
як навчальний посібник
(протокол № 2 від 12 жовтня 2017 року)*

Дерев'янчук А. Й.

Д36 152-мм гаубиця 2С3М. Це дуже просто! (Вивчаємо за 10 днів): навчальний посібник / А. Й. Дерев'янчук. – Суми : Сумський державний університет, 2018. – 230 с.
ISBN 978-966-657-734-7

У навчальному посібнику розглянуто будову та дію складових частин 152-мм гаубиці 2А33, штатних боєприпасів до неї (осколково-фугасних, кумулятивних снарядів, снарядів із готовими уражувальними елементами, бойових зарядів та підричників). Надані основні поняття про будову та дію активно-реактивних і керованих боєприпасів. Окремими розділами подані відомості про ЗІП, підготовку гаубиці до стрільби й технічне обслуговування.

Посібник може бути використаний як викладачами, слухачами і студентами ЗВО, які навчаються за програмою підготовки офіцерів запасу, так і курсантами ВЗВО, командирами артилерійських підрозділів, а також сержантами та солдатами артилерійських підрозділів.

УДК 623.421.3(075.8)

© Дерев'янчук А. Й., 2018

ISBN 978-966-657-734-7

© Сумський державний університет, 2018

ЗМІСТ

	С.
Шановні читачі! (Замість вступу).....	6
ДЕНЬ ПЕРШИЙ. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО САМОХІДНІ ГАРМАТИ.....	8
1.1. Призначення, ТТХ та загальна будова 152-мм СГ 2СЗМ.....	
ДЕНЬ ДРУГИЙ. СТВОЛ І ЗАТВОР.....	17
2.1. Ствол гаубиці 2А33.....	17
2.2. Затвор гаубиці 2А33.....	21
ДЕНЬ ТРЕТІЙ. ПРОТИВІДКОТНІ ПРИСТРОЇ.....	29
3.1. Противідкотні пристрої 2А33.....	29
ДЕНЬ ЧЕТВЕРТИЙ. СКЛАДОВІ ЛАФЕТА.....	42
4.1. Люлька.....	42
4.2. Зрівноважувальний механізм.....	43
4.3. Підймальний механізм.....	45
4.4. Поворотний механізм.....	48
ДЕНЬ П'ЯТИЙ. БОЄУКЛАДКИ І ДОСИЛАЧ.....	50
5.1. Боєукладки гаубиці.....	50
5.1.1. Карусельна боєукладка.....	50
5.1.2. Щільникова боєукладка.....	53
5.1.3. Транспортер і його перевірка.....	55
5.2. Досилач 152-мм гаубиці 2А33.....	58
ДЕНЬ ШОСТИЙ. ПРИЦІЛЬНІ ПРИСТРОЇ.....	64
6.1. Приціли гаубиці.....	64
6.1.1. Панорамний приціл ПГ-4.....	64
6.2. Механічний приціл.....	67
6.3. Панорама прицілу ПГ-4.....	73
6.4. Приціл прямої наводки ОП 5-38.....	78
6.5. Електрообладнання гаубиці 2А33.....	82
ДЕНЬ СЬОМИЙ. БОЕПРИПАСИ ГАУБИЦІ.....	84
7.1. Снаряди.....	84
7.1.1. Осколково-фугасний снаряд.....	84
7.1.2. Снаряд із готовими уражувальними елементами.....	87
7.1.3. Кумулятивний снаряд.....	88

7.1.4. Активно-реактивний снаряд.....	89
7.1.5. Освітлювальний снаряд.....	90
7.2. Дія снарядів.....	91
7.3. Бойові заряди.....	94
7.3.1. Складання бойових зарядів.....	96
7.4. Підривники.....	100
7.4.1. Установлення підривників.....	100
7.4.2. Будова та дія підривників.....	104
7.4.2.1. Підривник РГМ-2.....	104
7.4.2.2. Підривник В-90.....	113
7.4.2.3. Підривник ДТМ-75.....	115
7.4.2.4. Підривник ГПВ-3.....	116
7.4.3. Порядок установлення підривників.....	121
7.4.3.1. Порядок установлення підривника РГМ-2.....	121
7.4.3.2. Установлення підривника В-90.....	124
7.5. Установлювальні ключі.....	130
7.6. Маркування боєприпасів.....	133
7.6.1. Маркування снарядів.....	134
7.6.2. Маркування зарядів.....	135
7.6.3. Таврування підривників та капсульних втулок.....	136
ДЕНЬ ВОСЬМИЙ ЗАПАСНІ ЧАСТИНИ, ІНСТРУМЕНТИ ТА ПРИЛАДИ.....	138
8.1. Основні відомості про ЗП.....	138
8.2. Класифікація ЗП.....	142
8.3. Розміщення ЗП.....	143
ДЕНЬ ДЕВ'ЯТИЙ. ПІДГОТОВКА ГАУБИЦІ ДО СТРІЛЬБИ.....	148
9.1. Загальні положення.....	148
9.2. Загальний огляд гаубиці та перевірка роботи механізмів.....	149
9.2.1. Огляд ствола.....	150
9.2.2. Огляд затвора, спускового механізму, автоматики і перевірка їх роботи.....	152
9.2.3. Огляд механізму блокування спуска і перевірка його роботи, перевірка роботи світлової сигналізації.....	163
9.2.4. Огляд і перевірка кріплення зрівноважувального	

механізму.....	169
9.2.5. Огляд і перевірка роботи підйимального механізму гаубиці в ручному режимі.....	169
9.2.5.1. Перевірка тиску повітря в зрівноважувальному механізмі.....	171
9.2.5.2. Регулювання тиску повітря в зрівноважувальному механізмі.....	172
9.2.6. Перевірка роботи електроприводів наведення гаубиці.....	174
9.2.7. Огляд люльки та противідкотних пристроїв.....	177
9.2.8. Огляд огороження, перевірка роботи покажчика відкоту.....	179
9.2.9. Огляд та перевірка роботи досилача, укладок боєприпасів і механізму подачі боєприпасів.....	179
9.2.10. Огляд прицілу.....	185
9.2.11. Перевірка роботи системи вентиляції.....	186
9.2.12. Перевірка працездатності систем очищення захисних стекол приладів спостереження механіка-водія, навідника і командира.....	187
9.3. Перевірка противідкотних пристроїв.....	188
9.3.1. Визначення кількості рідини в гальмі відкоту.....	188
9.3.2. Визначення кількості рідини в накатнику.....	190
9.3.3. Визначення тиску повітря в накатнику.....	192
9.4. Перевірка прицільних пристроїв.....	194
9.4.1. Підготовка гаубиці до перевірки прицілу.....	194
9.4.2. Перевірка контрольного рівня.....	195
9.4.3. Перевірка нульових установок прицілу.....	197
9.4.4. Перевірка нульової лінії прицілювання.....	204
9.4.5. Перевірка оптичного прицілу ОП 5-38.....	208
ДЕНЬ ДЕСЯТИЙ. ТЕХНІЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	
152-мм ГАУБИЦІ 2А33.....	211
Додаток А. Запасні частини, інструменти та прилади до 152-мм гаубиці 2А33 (одиначний комплект).....	225
Список літератури.....	229